

Latvijas Republikas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija

VIDES PĀRRAUDZĪBAS VALSTS BIROJS

Reģ.Nr. 90000628077, Rūpniecības ielā 23, Rīgā, LV- 1045
Tālrunis: 67321173 ♦ fākss: 67321049 ♦ e-pasts: vpvb@vpvb.gov.lv

Rīgā

2013.gada 2.janvārī

Atzinums Nr.1

Par Pāvilostas novada attīstības programmas 2012. – 2018.gadam un Pāvilostas novada teritorijas plānojuma 2012. – 2024.gadam Vides pārskatu

Pāvilostas novada attīstības programmas 2012.–2018.gadam (turpmāk arī Attīstības programma) un Pāvilostas novada teritorijas plānojuma 2012.–2024.gadam (turpmāk arī Teritorijas plānojums) apvienotais Vides pārskats iesniegts Vides pārraudzības valsts birojā (turpmāk arī Birojs) 2012.gada 7.decembrī (reģistrācijas Nr.2262). Pāvilostas novada Attīstības programmas un Teritorijas plānojuma stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu veica un vienotu Vides pārskatu sagatavoja Pāvilostas novada pašvaldība (turpmāk arī pašvaldība) sadarbībā ar SIA „Projekts 3i”. Atzinums par Vides pārskatu sagatavots atbilstoši likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 23.⁵ panta 6.daļas prasībām.

Vides pārskata raksturojums un analīze:

Pāvilostas novada Attīstības programmas un Teritorijas plānojuma stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums veikts, pamatojoties uz Biroja 2011.gada 21.septembra lēmumu Nr.64, kas pieņemts balstoties uz pašvaldības iesniegto informāciju, kur cita starpā izteikts viedoklis par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamību, jo liela daļa Pāvilostas novada teritorijas atrodas Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes krasta kāpu aizsargjoslā, turklāt pašvaldība norādījusi uz nepieciešamību nodrošināt novada ilgtspējīgu attīstību un īpaši aizsargājamo dabas teritoriju atbilstošu aizsardzību. Stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums iepriekš veikts Sakas novada Sakas pagasta teritorijas plānojumam 2006.-2018.gadam (Biroja 2006.gada 28.decembra atzinums Nr.88), Sakas novada Pāvilostas pilsētas teritorijas plānojumam 2008.-2020.gadam (Biroja 2008.gada 1.marta atzinums Nr.25) un Vērgales pagasta teritorijas plānojumam (Biroja 2007.gada 14.augusta atzinums Nr.66). Birojs vērš uzmanību uz Latvijas Republikas Satversmes tiesas 2011.gada 12.maija spriedumu "Par Pāvilostas novada domes 2009.gada 24.septembra saistošo noteikumu Nr.9 "Par Pāvilostas novada teritorijas plānojumiem" sadaļas, ko veido Sakas novada domes 2007.gada 27.decembra saistošo noteikumu Nr.12 "Sakas novada Sakas pagasta teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi" grafiskā daļa

"Teritorijas plānotā (atļautā) izmantošana", ciktāl tā attiecas uz Zaļkalna meža daļām un dabas liegumam "Ziemepe" piegulošā Akmeņraga meža daļām, atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 115.pantam".

Izvērtējot Pāvilostas novada Attīstības programmas un Teritorijas plānojuma apvienotā Vides pārskata atbilstību Ministru kabineta 2004.gada 23.marta noteikumu Nr.157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” (turpmāk arī MK noteikumi) IV nodaļas 8.punkta prasībām, Birojs konstatē:

1. Vides pārskatā ietverta informācija par Pāvilostas novada Attīstības programmas un Teritorijas plānojuma izstrādes galvenajiem mērķiem un uzdevumiem, sniegts īss plānošanas dokumentu satura izklāsts, kā arī norādīta saistība ar citiem nacionāla, reģionāla un vietēja līmeņa plānošanas dokumentiem. Vides pārskata autori izskatījuši iepriekš izstrādātos Pāvilostas novada pagastu attīstības plānošanas dokumentus un secinājuši, ka vēl joprojām novadā aktuāla joma ir ceļu infrastruktūras sakārtošana, ūdenssaimniecības sistēmas sakārtošana novada ciemos, un aktuāli ir arī demogrāfiskās situācijas un ekonomiski aktīvo iedzīvotāju migrācijas jautājumi. Vides pārskatā norādīts uz kopējām interešu jomām ar kaimiņu novadiem, piemēram, ceļu infrastruktūras sakārtošana, tūrisma produktu izstrāde, sabiedriskā transporta tīkla attīstīšana u.c. Attīstības programmā Pāvilostas novada attīstībai definēti trīs stratēģiskie mērķi: labklājīga sabiedrība; sakārtota un pievilcīga vide; attīstīta uzņēmējdarbības vide. Raksturojot Teritorijas plānojuma izstrādes mērķus, autori atzīmē, ka pēc Pāvilostas pilsētas, Sakas un Vērgales pagastu apvienošanas vienā novadā palielinājusies pašvaldības pārziņā esošā dabas un kultūrvēsturiskā daudzveidība, tai pat laikā tajā ir daudz neatrisinātu konfliktsituāciju par teritorijas attīstību nākotnē, par ko liecina Satversmes tiesā apstrīdētais Sakas pagasta teritorijas plānojums. Saskaņā ar Vides pārskatā norādīto, Teritorijas plānojuma galvenie uzdevumi ir nodrošināt pietiekoši plašas un līdzvērtīgas iespējas ekonomiskai attīstībai un tai pat laikā saglabāt novada unikālās vērtības, kā novada turpmākās attīstības potenciālu, izvirzot nosacījumus atsevišķu teritoriju apbūvei un izmantošanai. Vides pārskatā detalizēti izklāstīti Teritorijas plānojuma izstrādes pamatprincipi, t.sk. norādīts uz tiesiskās palāvības principa ievērošanu un uz atsevišķiem Satversmes tiesas spriedumiem attiecībā uz šo jautājumu. Autori atzīmē, ka joprojām īpašnieku iesniegumiem par konkrēta īpašuma turpmāko izmantošanu tiek piešķirta viena no galvenajām nozīmēm teritorijas izmantošanas plānošanas praksē, tāpēc aktuāls ir jautājums par tiesiskās palāvības principa nozīmi, īpaši gadījumā, ja iepriekšējo plānu izstrādes gaitā no īpašnieka nav saņemts iesniegums apbūves plānošanai, bet tā tiek paredzēta teritorijas plānojumā. Raksturojot Teritorijas plānojuma izstrādes gaitu, autori atzīmē, ka Teritorijas plānojuma Paskaidrojuma rakstā papildus publiskās pieejamības informācijai izmantoti arī oriģināli pētījumi, kas veikti tieši Pāvilostas novada attīstības plānošanas vajadzībām, t.sk., balstoties uz Latvijas valsts vēstures arhīva fondiem, pētīta vēsturiskā situācija, jo tā sniedz informāciju par zemes politikas izpausmēm, kas atspoguļojas gan apdzīvojuma attīstībā, gan ainavu veidolā, un ietekmē attīstības procesus joprojām. Teritorijas plānojuma izstrādes gaitā īpaša uzmanība pievērsta īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, piejūras teritorijām un tām teritorijām, kurās ir konfliktsituācijas (Zaļkalnu mežs, Akmeņrags u.c.), kā arī veikta analīze un salīdzinājums ar iepriekšējiem teritoriju plānojumiem un to īstenošanu.

2. Vides pārskatā ietverta informācija par starptautiskajiem līgumiem (konvencijām) un Eiropas Savienības direktīvām, kā arī nacionālajiem vides politikas dokumentiem un tajos izvirzītajiem un Pāvilostas novada attīstības kontekstā aktuālajiem vides un dabas aizsardzības mērķiem, norādot arī uz to integrāciju Pāvilostas novada Attīstības programmā un Teritorijas plānojumā.
3. Vides pārskatā atbilstoši MK noteikumu 8.2.punkta prasībām aprakstīta Pāvilostas novada Attīstības programmas un Teritorijas plānojuma stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma un apvienotā Vides pārskata sagatavošanas procedūra, pielietotā metodoloģija un izmantotā informācija. Vides pārskatā aprakstīta sabiedriskās apspriešanas gaita, t.sk. raksturotas sabiedrības līdzdalības iespējas un norādītas institūcijas, kurām nosūtīts Vides pārskata projekts atzinuma sniegšanai. Sabiedriskās apspriešanas materiāli ievietoti Vides pārskata pielikumā, savukārt Vides pārskata 5.3.sadaļā ietverta sabiedriskās apspriešanas laikā saņemto priekšlikumu/atsauksmju analīze, kur norādīts uz attiecīgu Vides pārskata papildināšanu un atzīmēts, ka pašvaldība ir sagatavojusi atbildes katram no iesniegtajiem ar detaļu analīzi par to, kas no ieteiktā ņemts vērā, papildus norādot uz iemesliem, kādēļ kāds no priekšlikumiem Vides pārskatā nav iestrādāts.
4. Vides pārskatā ietverts vispārīgs Pāvilostas novada administratīvās teritorijas raksturojums, sniedzot informāciju par novada demogrāfisko situāciju, nozīmīgākajām saimnieciskās darbības nozarēm. Esošā vides stāvokļa aprakstā ietverta informācija par novada reljefu un ģeomorfoloģisko uzbūvi, kur cita starpā vērsta uzmanība arī uz jūras krasta erozijas procesu, klimatiskajiem apstākļiem, ģeoloģisko uzbūvi un zemes dzīļu resursiem. Pāvilostas novada teritorijā derīgo izrakteņu resursus veido grants, smilts, kūdra, kā arī pazemes dzeramie ūdeņi un minerālūdeņi. Autoru skatījumā par perspektīvu alternatīvās enerģijas avotu var uzskatīt ģeotermālo un petrotermālo enerģiju, turklāt ilggadēji ģeoloģiskās izpētes un naftas meklēšanas darbi liecina, ka Latvijas rietumu daļas sauszemes teritorija, t.sk. arī Pāvilostas novads, kā arī Baltijas jūras ekskluzīvā ekonomiskā zona ir perspektīvas teritorijas ogļūdeņražu izpētei un ieguvei. Līdz šim veiktajos pētījumos gan nozīmīgas naftas atradnes nav atklātas. Papildus tam autori atzīmē, ka Pāvilostas novada teritorijā ir atklātas vairākas ģeoloģiskās struktūras, kuras potenciāli varētu izmantot gāzes glabātavu ierīkošanai, kas varētu būt perspektīvi, ņemot vērā stratēģiskos plānus par slānekļa gāzes iegūšanu, vai sašķidrinātās gāzes termināļa būvniecību Liepājā vai Ventspilī. Autori gan atzīmē, ka detaļa šo struktūru izpēte nav veikta. Vides pārskatā ietverts detalizēts novada pazemes ūdeņu krājumu raksturojums, kā arī norādīts uz pasākumiem to aizsardzības nodrošināšanai. Virszemes ūdeņu kvalitātes raksturojumā norādīts uz Ventas baseina apgabala apsaimniekošanas plānu un tajā noteiktajiem pasākumiem, kas jānodrošina pašvaldībai atbilstošas ūdens kvalitātes nodrošināšanai, kā arī vērsta uzmanība uz citiem normatīvajiem aktiem, t.sk. Aizsargjoslu likumu, kuri tieši vai netieši saistīti ar virszemes ūdeņu aizsardzību. Ministru kabineta 2011.gada 31.maija noteikumos Nr.418 „Noteikumi par riska ūdensobjektiem” minēti trīs Pāvilostas novada ūdensobjekti – Ālandes upe un divi piekrastes ūdensobjekti, kuros pastāv risks nesasniegt Ūdens apsaimniekošanas likumā noteikto labu virszemes ūdeņu stāvokli šajā likumā paredzētajā termiņā. Autori vērš uzmanību tam, ka visa Pāvilostas novada jūras piekraste vasarā intensīvi tiek izmantota kā peldvieta, taču Pāvilostā nav peldvietas, kur tiktu veikts peldūdens monitorings normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Ņemot vērā garo novada Baltijas jūras

teritorijas piekrasti, autori iesaka Teritorijas plānojumā precizēt arī tās teritorijas, kurās peldvietu ierīkošana nav iespējama. Esošā vides stāvokļa un dabas resursu aprakstā ietverta informācija arī par alternatīvo energoresursu – saules radiācijas, ģeotermālās enerģijas un vēja enerģijas - izvēles un izmantošanas iespējām Pāvilostas novadā. Pāvilostas novads ietilpst vēja enerģijas izmantošanai potenciāli piemērotās teritorijās. Vides pārskatā apkopota informācija par ar šo darbību saistīto normatīvo regulējumu, kā arī līdz šim veiktajiem izpētes darbiem un izstrādātajiem ieteikumiem un vadlīnijām. Vides pārskatā vispārīgi aprakstītas iespējamās ietekmes, kas saistītas ar vēja elektrostaciju darbības rezultātā radīto troksni un vibrāciju, mirgošanas un atstarošanas efektu un citiem riska faktoriem, ietekmi uz bioloģisko daudzveidību, Natura 2000 teritorijām, ainavu, kultūras mantojumu, kā arī sniegtas rekomendācijas vēja elektrostaciju būvniecībai. Saskaņā ar Teritorijas plānojuma Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu 296.punktu, vēja elektrostaciju ar maksimālo jaudu 20 kilovati un vairāk plānošana un būvniecība, kā arī esošo izmantošana atļauta tikai teritorijas plānojuma grafiskās daļas noteiktajās vietās Lauku zemēs ar indeksiem LR-5 un LR-9. Vides pārskatā norādīts, ka šobrīd Pāvilostas novada Vērgales pagasta nekustamā īpašuma „Lenkas” teritorijā darbojas vēja parks un 2010.gadā Vides pārraudzības valsts birojs ir pieņēmis lēmumu par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu šī vēja parka paplašināšanai. Papildus tam Birojs atzīmē, ka sākotnējais ietekmes uz vidi izvērtējums 2012.gadā veikts sešu vēja elektrostaciju būvniecībai Vērgales pagasta nekustamajā īpašumā „Rieģe”.

5. Vides pārskatā raksturoti Pāvilostas novada meža resursi, apkopota informācija par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, mikroliegumiem un īpaši aizsargājamiem kokiem. Pāvilostas novada teritorijā atrodas četras Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas (*Natura 2000*) teritorijas: dabas liegumi „Ziemeupe” un „Sakas grīņi”, kuru aizsardzības un izmantošanas kārtību reglamentē likums „Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām” un Ministru kabineta 2010.gada 16.marta noteikumi Nr.264 „Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”, dabas liegums „Pāvilostas pelēkā kāpa” (2010.gada 27.aprīļa Ministru kabineta noteikumi Nr.394 „Dabas lieguma „Pāvilostas pelēkā kāpa” individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”), Grīņu dabas rezervāts (Grīņu dabas rezervāta likums). Saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes mājas lapā internetā pieejamo informāciju visām minētajām teritorijām izstrādāti dabas aizsardzības plāni. Vides pārskatā norādīts uz šo teritoriju izveidošanas mērķiem, apsaimniekošanas kārtību, nozīmīgākajām dabas vērtībām un to apdraudošiem faktoriem.
6. Vides pārskata 8.nodaļā „Antropogēnā slodze” norādīts uz Pāvilostas novada vides kvalitāti ietekmējošiem faktoriem. Autori atzīmē, ka Pāvilostas novada teritorijas jūtīgākais vides elements ir Baltijas jūras piekraste, kas novadā ir 46km gara, turklāt lielākā tās daļa ir noskalošanas un arbrāzijas krasts. Pašlaik spēkā esošajā teritorijas plānojumā Sakas novadā uz ziemeļiem no Pāvilostas Strantes, Ulmales, Bukuraga un Labraga ciemi veido vienlaidus potenciālu apbūves teritoriju paralēli jūras krastam un plašas teritorijas atvēlētas dažāda veida apbūvei, kas būtiski palielinās antropogēno slodzi ciemu teritorijās un uz jūras piekrasti. Ciemu teritorijās krasta kāpu aizsargjosla pārsvarā noteikta 150m platumā, turklāt daļa no šīs krasta līnijas ir stāvkrasts un aktīvas erozijas krasts. Saskaņā ar Vides pārskatā norādīto, ciemu teritorijas šobrīd ir mazapdzīvotas,

nereti neatbilst ciema statusam un iedzīvotāju skaita pieaugums netiek konstatēts, lielākoties īpašumi tajos tiek izmantoti vasarās un brīvdienās. Minēto ciemu teritorijās nav attīstīta un netiek plānota komunālo pakalpojumu infrastruktūra. Autoru skatījumā, veidojoties jauniem apbūves objektiem, būtiski pieaugs antropogēnā slodze, turklāt stāvkrausta eroziju var pastiprināt individuālu pieeju jūrai veidošana, individuālu krasta stiprinājumu veidošana u.c. saimnieciskas darbības aktivitātes. Baltijas jūras krasta ģeoloģiskos procesus būtiski ietekmē nekontrolēta un neorganizēta tūristu un atpūtnieku plūsma. Izvērtējot Pāvilostas ostas kanāla un molu ietekmi uz noskalošanās procesiem, Vides pārskatā secināts, ka šie darbi nav atstājuši būtisku ietekmi uz noskalošanās procesiem. Vides pārskatā ietverta informācija par saimniecisko darbību un komunālo pakalpojumu nodrošinājumu Pāvilostas novadā, kur īsi raksturota komunālo pakalpojumu pieejamība, siltumapgāde, atkritumu apsaimniekošana, transporta infrastruktūra un sabiedriskais transports; apkopota informācija par piesārņojošās darbības objektiem, kam izsniegtas B piesārņojošās darbības atļaujas un C piesārņojošās darbības apliecinājumi, piesārņotām un potenciāli piesārņotām vietām un bijušajiem PSRS armijas objektiem. Saskaņā ar Vides pārskatā norādīto, centralizētā ūdensapgāde un notekūdeņu apsaimniekošana tiek nodrošināta tikai daļā no Pāvilostas pilsētas un dažos ciemu centros, turklāt kanalizācijas sistēmas, notekūdeņu attīrīšanas iekārtas un izmantojamās attīrīšanas tehnoloģijas daudzviet ir novecojušas. Autori informē par pēdējos gados realizētajiem un plānotajiem ūdenssaimniecības uzlabošanas projektiem Pāvilostas pilsētā, Vērgales, Saraiķu un Ziemupes ciemos. Vides pārskatā vērsta uzmanība uz atsevišķiem problēmjaudājumiem saistībā ar notekūdeņu savākšanu un attīrīšanu, kā arī novērojamo neapsaimniekoto sadzīves atkritumu apjoma palielināšanos vasaras mēnešos, kas saistīta ar ļoti lielo vasaras un brīvdienu iedzīvotāju skaita īpatsvaru.

7. Vides pārskata 9.nodaļā raksturotas iespējamās izmaiņas, ja Pāvilostas novada attīstības programma 2012.-2018.gadam un Pāvilostas novada teritorijas plānojums 2012.-2024.gadam netiktu īstenots, vēršot uzmanību uz šādas situācijas negatīvajām sekām.
8. Vides pārskata 10.nodaļā „Teritorijas, kuras plānošanas dokumentu īstenošana var būtiski ietekmēt un ar plānošanas dokumentiem saistītie vides aspekti” norādīts uz nozīmīgākajiem Pāvilostas novada vides aspektiem - bioloģiskā daudzveidība, jūras krasta erozija un pieejamība, ainavu izmaiņas, virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāte, meža un lauksaimniecības zemju teritoriju transformācija un apbūve. Vides pārskatā norādīts uz Teritorijas plānojumā iestrādātajām prasībām īpaši aizsargājamo dabas teritoriju aizsardzībai. Ņemot vērā Satversmes tiesas 2011.gada 12.maija sprieduma lietā Nr.2010-56-03 Par Sakas pagasta teritorijas plānojumu 2. punktu, kurā noteikts: Atzīt Pāvilostas novada domes 2009. gada 24. septembra saistošos noteikumus Nr. 9 „Par Pāvilostas novada teritorijas plānojumiem” attiecībā uz Sakas novada domes 2007. gada 27. decembra saistošajiem noteikumiem Nr. 12 „Sakas novada Sakas pagasta teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi”, ciktāl tie Zaļkalna meža daļās pieļauj Aizsargjoslu likumam neatbilstošu Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes aizsargjoslā jaunizveidojama zemesgabala platību un tādu teritorijas plānoto (atļauto) izmantošanu, kas nav savienojama ar dabas lieguma „Pāvilostas pelēkā kāpa” aizsardzību, par neatbilstošiem Latvijas Republikas Satversmes 115. pantam un spēkā neesošiem no 2008. gada 11. janvāra, kā arī lai nodrošinātu

Pāvilostas pilsētas teritorijā esošā dabas lieguma „Pāvilostas pelēkā kāpa” aizsardzību, saskaņā ar šīs teritorijas Apsaimniekošanas plānu, Dabas liegumam pieguļošajā Zaļkalnu meža masīvā Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu 381.punktā aizliegta apbūve. Autori gan vērš uzmanību, ka gan dabas lieguma, gan tai pieguļošā meža teritorijas atrodas pilsētas robežās un tieši robežojas ar dažāda veida apbūves teritorijām. Lai uzlabotu vides stāvokli un organizētu apmeklētāju plūsmu, to no dabas lieguma teritorijas novirzot uz Zaļkalnu meža teritoriju, kas ir daudz mazāk jūtīgs pret antropogēno ietekmi biotops, tajā atļauts iekārtot mežaparku, ievērojot attiecīgo normatīvo aktu prasības. Teritorijas plānojumā noteikts, ka pēc novietojuma, meža ekoloģiskajām, kultūrvēsturiskajām un estētiskajām īpašībām mežs piemērots rekreācijas un ekoloģiskās izglītošanas mērķiem. Tādējādi Zaļkalnu mežu plānots pakāpeniski veidot par mežaparku, saglabājot tā bioloģisko vērtību, tai pat laikā nodrošinot iedzīvotāju un pilsētas viesu rekreācijas vajadzības. Lai nodrošinātu dabas vērtību saglabāšanu un detalizētu plānotās infrastruktūras (ceļu, taku, atpūtas vietu, skatu laukumu) ierīkošanu Teritorijas plānojumā noteiktas vairākas prasības, t.sk. tādas būvniecības aizliegums, kas nav saistīta ar konkrētā parka funkciju nodrošināšanu un tā labiekārtošanu. Attiecībā uz Satversmes tiesas 2011.gada 12.maija sprieduma lietā Nr.2010-56-03 Par Sakas pagasta teritorijas plānojumu 3.punktu, kurā noteikts: Atzīt Pāvilostas novada domes 2009. gada 24. septembra saistošos noteikumus Nr. 9 „Par Pāvilostas novada teritorijas plānojumiem” attiecībā uz Sakas novada domes 2007. gada 27.decembra saistošajiem noteikumiem Nr.12 „Sakas novada Sakas pagasta teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi”, ciktāl tie pieļauj ar mežsaimniecību nesaistītu apbūvi dabas liegumam „Ziemeupe” pieguļošā Akmeņraga meža daļās, kurās plānotā (atļautā) izmantošana ir mežsaimniecībā izmantojamas teritorijas, par neatbilstošiem Latvijas Republikas Satversmes 115. pantam un spēkā neesošiem no 2008. gada 11.janvāra, Vides pārskatā norādīts: *„Izvērtējot teritorijas vēsturisko attīstību, dabas lieguma „Ziemeupe” izvietojumu un tā aizsargājamās dabas vērtības, kā arī krasta kāpu aizsargjoslas robežu, uz austrumiem no dabas lieguma Ziemeupe robežas noteikta meža teritorija M-3 ar īpašiem izmantošanas noteikumiem. Šajā teritorijā privāto mežu zemēs, ņemot vērā vēsturisko sīksaimniecību zemes gabalu struktūru, zemes vienībās ar ne mazāku platību kā 3 ha (tās nedalot) atļautā izmantošana ir lauku sēta (viensēta) ar palīgēkām – saimniecības ēka, garāža, nojume. Apbūvei transformējama tikai zemes daļa zem ēkām (būvēm), pagalmiem un piebraucamajiem ceļiem ar kopējo transformējamo platību ne lielāku par 3500 m². Vēsturiski šajās teritorijās ir atradušās viensētas, kas likvidētas padomju okupācijas gados, mērķtiecīgi samazinot iedzīvotāju skaitu pierobežas teritorijā. Atsevišķas viensētas, kas atrodas pietiekami lielos zemes gabalos (ne mazākos kā 3ha), ja tās tiek būvētas ievērojot spēkā esošos normatīvos aktus un TIAN ietvertās prasības, nerada būtisku negatīvu ietekmi uz vidi. Tādas viensētas radītie izmeši gaisā ir nenozīmīgi, savukārt, saskaņā ar TIAN notekūdeņu apsaimniekošanai atsevišķās viensētās ierīkojamas hermētiskas izsmeļamās krājvertnes un nodrošināma regulāra to izvešana uz attīrīšanas iekārtām. Iedzīvotāju skaits šādās viensētās ir neliels, tās pārsvarā apdzīvo viena ģimene, kura nereti veido naturālo saimniecību”*. Saskaņā ar Vides pārskatā norādīto, dabas lieguma „Ziemeupe” austrumu robežā un aiz tās ar nelieliem izņēmumiem

visur dominē grīnis, ko var raksturot kā īpatnēju mežu augšanas apstākļu tipu, kur mežu augšanu aizkavē periodiska pārplūšana, nabadzīgas, izskalotas augsnes ar skābu reakciju, to ietekmē arī vēju darbība. Vēsturiski grīņu veidošanos ir veicinājusi cilvēku saimnieciskā darbība (zāles pļaušana, ganības). Tā kā grīnis vēsturiski veidojies tieši laikā, kad šajā teritorijā bija izvietotas sīksaimniecības, autoru ieskatā ļoti maza blīvuma (mazāk kā viena saimniecība uz 3ha) apdzīvojuma un saimniekošanas atjaunošanās šajā teritorijā pozitīvi ietekmēs grīņu teritoriju saglabāšanos. Lopu ganīšana un pļaviņu izpļaušana aizkavēs tā aizaugšanu. Vides pārskatā norādīts, ka kopumā viensētu (līdz aptuveni 15 zemes īpašumos) veidošanās ārpus dabas lieguma teritorijas neatstās būtisku negatīvu ietekmi uz dabas liegumu “Ziemepe”, tā ekoloģiskajām funkcijām vai integritāti, turklāt atsevišķos gadījumos tās var radīt pozitīvu ietekmi uz viena no retākajiem biotopiem – grīņa saglabāšanu. Pamatojoties uz kartogrāfiskā materiāla, Apbūves noteikumu un Paskaidrojuma rakstā iekļauto nosacījumu analīzi, un stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros veiktajiem pētījumiem un izvērtējumiem, autori secina, ka Teritorijas plānojuma īstenošana kopumā neatstās būtisku nelabvēlīgu ietekmi uz īpaši aizsargājamajām dabas teritorijām Pāvilostas novadā, to ekoloģiskajām funkcijām un integritāti. Vides pārskatā norādīts uz Teritorijas plānojumā iestrādātajām prasībām Baltijas jūras piekrastes aizsardzībai, t.sk. norādīts uz atbilstoši Aizsargjoslu likuma prasībām noteikto krastu kāpu aizsargjoslu, kas, ņemot vērā intensīvos krasta erozijas procesus, detalizējama turpmākajos plānošanas etapos. Autori atkārtoti vērš uzmanību uz iepriekšējā plānošanas periodā jau noteiktajām vienlaidus ciemu teritoriju robežām un dažādo atļauto (plānoto) šo teritoriju izmantošanu, kas dažbrīd ir savstarpēji konfliktējoša un var atstāt ietekmi uz teritorijas turpmāko attīstību. Birojs rekomendē Vides pārskata autoriem izvērtēt, cik lietderīga un kādu pienesumu dodoša ir tik liela koncentrēšanās uz minēto problemātiku un tādu kategorisku apgalvojumu izteikšana, īpaši ņemot vērā apstākli, ka Teritorijas plānojumā netiek izskatīts jautājums par ciema teritoriju paplašināšanu vai samazināšanu. Šajā kontekstā atzīmējams ir Vides pārskatā norādītais: *„Novada jaunā plānojuma izstrādes laikā sagatavots novada telpiskās struktūras koncepcijas priekšlikums, apzinot novada attīstībai nozīmīgās vietas. Tas var kalpot kā diskusiju sākums novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas izstrādei, kā arī šajā plānošanas fāzē palīdzēja saprast novada turpmākajai attīstībai nozīmīgo mezglu vietu vēsturiskās attīstības kontekstu, apzināt šo vietu resursus un riskus. Tai pat laikā jāatzīmē, ka aizsargjosla nenodrošina un nemazina Baltijas jūras krasta eroziju, kā rezultātā krasta līnija atkāpjas sauszemes virzienā, nereti pat par 10 un vairāk metriem gadā, it sevišķi pēc spēcīgām vētrām. Līdz ar to, plānojot apbūvi ciemu teritorijās, jāņem vērā potenciālā krasta erozija un nosakāma kārtība, kā aizsargjoslas precīzē, piemēram, katra detālplānojuma un lokālplānojuma izstrādes procesā, ja tas robežojas vai skar krasta kāpu aizsargjoslu, vai tās robežu veicama topogrāfiskā uzmērīšana un precizējama aizsargjoslas robeža. Kopumā Pāvilostas novada teritorijas plānojums izstrādāts ņemot vērā Aizsargjoslu likuma prasības saistībā ar Baltijas jūras piekrasti, kā arī, ievērojot tiesiskās palāvēības principu un pēctecības principu, nemaina piekrastes ciemu robežas, tomēr nosaka būtiskus aprobežojumus un prasības tajās ciemu teritorijās, kas līdz šim nav apbūvētas. Izstrādājot Pāvilostas novada teritorijas plānojumu, ņemts vērā Satversmes tiesas 2011.gada 12.maija spriedums lietā Nr.2010-56-03 Par*

Sakas pagasta teritorijas plānojumu: 1.punkts. Atzīt Pāvilostas novada domes 2009. gada 24. septembra saistošos noteikumus Nr. 9 „Par Pāvilostas novada teritorijas plānojumiem” attiecībā uz Sakas novada domes 2007. gada 27. decembra saistošajiem noteikumiem Nr. 12 „Sakas novada Sakas pagasta teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi”, ciktāl tie ir pretrunā ar Aizsargjoslu likuma 36. pantā krasta kāpu aizsargjoslai noteiktajiem ierobežojumiem, par neatbilstošiem Latvijas Republikas Satversmes 115. pantam un spēkā neesošiem no 2008. gada 11. janvāra”.

9. Vides pārskata 11.nodaļā sniegts Attīstības programmas un Teritorijas plānojuma īstenošanas iespējamo tiešo un netiešo, īslaicīgo, vidēji ilgo un ilglaicīgo, kā arī summāro ietekmju vērtējums.

9.1. Attīstības programmas īstenošanas iespējamās ietekmes uz vidi izvērtējumā, uzmanība vērsta uz tajā izvirzītajiem rīcības virzieniem, definētajiem uzdevumiem un pasākumiem. Vides pārskata 7.pielikumā ir sniegts Investīciju plānā iekļauto projektu potenciālo ietekmju izvērtējums, norādot uz ietekmju pozitīvo vai negatīvo, tiešo vai netiešo raksturu, un būtiskumu. Izvērtējot plānotos rīcības virzienus un uzdevumus, autori konstatē, ka kopumā prognozējama ilglaicīga pozitīva ietekme, negatīvās ietekmes pārsvarā ir īslaicīgas – dažādu būvniecības un rekonstrukcijas darbu laikā. Rīcības virzienā „Ceļa infrastruktūras attīstība” plānots uzlabot un attīstīt transporta infrastruktūru un satiksmes drošību, kā arī uzlabot sabiedriskā transporta pieejamību, tādējādi prognozējama potenciāli pozitīva, ilglaicīga ietekme uz vidi, samazinot gaisa piesārņojumu. Jaunas transporta infrastruktūras būvniecība vai esošās renovācija (Investīciju plānā minēti vairāk kā desmit projekti) var radīt īslaicīgas negatīvas vides ietekmes ceļu būvniecības vai rekonstrukcijas laikā. Attīstības programmā plānotas rīcības vides un tehniskās infrastruktūras attīstībai, dzīvojamā fonda attīstībai un pieejamības nodrošināšanai, dabas un kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanai. Novada konkurētspējas palielināšanai plānots rīcības virziens uzņēmējdarbībai labvēlīgas vides veidošanai, t.sk. atbalstot tūrisma uzņēmējdarbību un ostas infrastruktūras attīstību, savukārt tūrisma attīstības veicināšanai plānoti uzdevumi tūrisma infrastruktūras izveidei un uzlabošanai, tūrisma produktu un pakalpojumu izveidei un attīstībai. Birojs vērš uzmanību uz atsevišķiem Attīstības programmas Investīciju plānā iekļautajiem projektiem, uz kuriem Vides pārskatā būtu akcentējama lielāka uzmanība - Baltijas jūras piekrastes labiekārtojums Pāvilostas pilsētas teritorijā, Piekļuves nodrošināšana pie Baltijas jūras – nobrauktuves izveide Pāvilostas pilsētas teritorijā, Ziemupes raķešu bāzē un Saraiķos, stāvlaukuma paplašināšana Ziemupē, promenādes izbūve ar labiekārtojumu no Dzintaru ielas līdz Z. molam. Projekta „Zvejniecībai labvēlīgas infrastruktūras nodrošināšana” ietvaros paredzēta Pāvilostas ostas Z un D molu rekonstrukcija – pagarināšana, ostas rekonstrukcija, nodrošinot kuģu iegrimi vismaz 5,5 m. Vides pārskatā norādīts uz nepieciešamību veikt ietekmes izvērtējumu uz sanešu plūsmu piekrastē. Saistībā ar ostas attīstību, Investīciju plānā iekļauts projekts „Sakas upes grīvas attīrīšana no sanesumiem kuģu ceļa nodrošināšanai”. Ziemupes bijušajā karaspēku daļā plānota tūrisma infrastruktūras izveide. Pēdējā gadījumā Vides pārskatā vien norādīts, ka izvērtējama ietekme uz dabas liegumu, nekonkretizējot informāciju par

teritorijas atrašanās vietu un iespējamām ietekmēm uz dabas liegumu „Ziemepe”.

- 9.2. Vides pārskatā izvērtēta katra Teritorijas plānojumā noteiktā zemes lietošanas veida īstenošanas iespējamā ietekme uz vidi atsevišķi Pāvilostas pilsētai, Pāvilostas novada ciemiem un teritorijām ārpus ciemiem. Pāvilostas pilsētas Meža teritorijas (M) ietver ar mežu klātās platības, meža infrastruktūras objektus, kā arī mežā ietilpstošos smiltājus (vietas, ko nesedz mežs) un lauces. Lielākās mežu platības veido Zaļkalna meža un Sakas kreisā krasta jeb Otrās puses mežu teritorijas. Atļautā izmantošana pilsētas mežu teritorijās saistīta ar to saimniecisko funkciju īstenošanu tiktāl, ciktāl tā saglabā mežu bioloģisko daudzveidību, sekmē mežu sociālās un ekoloģiskās funkcijas. Saskaņā ar Apbūves noteikumos definēto, šajos mežos tiek pieļauta arī būvniecība, tai skaitā labiekārtotu publisku laukumu iekārtošana un uzturēšana; Intensīvi izmantojamo atpūtas vietu ar nepieciešamajiem labiekārtojumiem un pakalpojumiem iekārtošana, paredzot specializētus izmantošanas noteikumus; Mazo atpūtas vietu, kas saistītas ar iezīmētiem pastaigu vai ceļojumu maršrutu tīkliem (ar mazo aprīkojumu) iekārtošana; Izziņas, pastaigas un sporta taku, skatu laukumu un torņu, veloceliņu ierīkošana; Ielu un ceļu būve, rekonstrukcija, renovācija un uzturēšana; Meliorācijas sistēmas uzturēšana, būvniecība un rekonstrukcija. Apbūves noteikumi nosaka Meža teritorijas ar īpašiem noteikumiem: Ar M-1 apzīmētajā vietā, kas attēlota teritorijas plānojuma grafiskajā daļā Zaļkalna mežā (visa meža teritorija pilsētas un Sakas pagasta teritorijā) un Otrās puses mežu 75. un 116. kvartālos, plānots veikt teritorijas labiekārtošanas darbus, veidojot rekreācijas mežu „Pāvilostas mežs”. Minētās darbības saistītas arī ar būvniecību, kas var mazināt meža bioloģisko vērtību un atstāt negatīvu ietekmi uz vidi būvniecības darbu laikā. Taču, ņemot vērā to, ka meži atrodas pilsētas administratīvajā teritorijā un tiem raksturīga liela antropogēnā slodze, jo tie ir gan pilsētas iedzīvotāju, gan tūristu iecienītas pastaigas un izklaides vietas, teritorijas labiekārtošana drīzāk atstās ilglaicīgu pozitīvu ietekmi, novirzot apmeklētājus pa labiekārtotām takām, celiņiem, kā arī veicinot izmantot labiekārtotas atpūtas un piknika vietas, tādējādi saudzējot pārējo meža daļu. Būtisku labvēlīgu ietekmi uz vidi un dabas liegumu „Pāvilostas pelēkā kāpa” atstās plānotās noejas un piebrauktuve jūrai ārpus dabas lieguma teritorijas, kas novirzīs apmeklētāju plūsmu, analoga ietekme ir ārpus lieguma un krasta kāpu aizsargjoslas plānotā publiskā atpūtas vieta, tādējādi mazinot antropogēno slodzi pludmalē un dabas lieguma teritorijā. Ar M – 2 apzīmētajā vietā – Vētras, Zeltenes, Sēņu ielas, kā attēlots kartē "Pāvilostas teritorijas plānotā (atļautā) izmantošana" M 1:5000, galvenais atļautais teritorijas izmantošanas veids ir kempings, sezonas rakstura tirdzniecības un/vai pakalpojumu objekti, dzīvoklis (kā ēkas daļa), funkcionāli nepieciešamās palīgēkas, publisko tualetu būves. Autori atzīmē, ka būvniecība var mazināt meža bioloģisko vērtību un atstāt negatīvu ietekmi uz vidi būvniecības darbu laikā, taču ilgtermiņā labiekārtotas infrastruktūras izveide mazinās antropogēno slodzi uz pārējo meža daļu, novēršot haotisku un neplānotu meža izmantošanu telšu celšanai. Arī šajā gadījumā izvērtējama konkrētā objekta būvniecības vietas bioloģiskā vērtība. Pāvilostas pilsētas teritorijā Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorijas (DzM) norādītas gan esošajās apbūves zonās,

gan plānojot pilsētas paplašināšanos. Jaunas rūpnieciskās apbūves teritorijas Pāvilostas pilsētā netiek plānotas, izņemot ostas paplašināšanu Sakas upes kreisajā krastā. Autori atzīmē, ka Teritorijas plānojuma īstenošanas laikā īpaša uzmanība pievēršama būvniecības atkritumu atbilstoši apsaimniekošanai, kas šobrīd Pāvilostas novadā ir apgrūtināta. Teritorijas plānojuma kartē "Pāvilostas teritorijas plānotā (atļautā) izmantošana" m 1:5000 attēlota ostas teritorija – vieta ar īpašiem noteikumiem (TS-1). Tā izveidota saskaņā ar Likumu par ostām, saskaņā ar kuru Pāvilostas osta atbilst mazās ostas statusam, un tās robežas noteiktas ar Ministru kabineta 09.05.2006. noteikumiem Nr.368 „Noteikumi par Pāvilostas ostas robežas noteikšanu”. Apbūves noteikumos ostas teritorija (TS-1) - "Pāvilostas osta" nozīmē ostas teritoriju, kas sastāv no teritorijām zvejas ostas, starptautiskas nozīmes jahtu ostas funkcionēšanai un attīstībai. Ostas teritorijas paplašināšana tiek pieļauta Sakas upes kreisajā krastā. Attiecībā uz Teritorijas plānojuma risinājumiem Pāvilostas novada ciemos, autori norāda, ka veidojot jaunas apbūves teritorijas, Teritorijas plānojums nosaka izstrādāt lokālpilānojumu Saraiķu, Ziemupes, Strantes un Ulameles ciemu noteiktajās robežās, lokālpilānojumi vai detālpilānojumi izstrādājami plašām teritorijām arī Sakas un Vērgales ciemu teritorijās. Ūdeņu teritorijās (Ū) atļauta krasta nostiprinājumu un citu inženierbūvju, erozijas procesu novēršanai vai esošās apbūves aizsardzībai pret plūdiem būvniecība. Autori vērš uzmanību tam, ka šāda būvniecība, ja netiek vispusīgi izvērtēta to ietekme uz apkārtējām teritorijām, var radīt būtisku negatīvu ietekmi uz vidi un veicināt erozijas procesus un palielināt plūdu riskus tām pieguļošajās teritorijās, vai citviet ūdensobjekta krastos. Lai nodrošinātu vides, dabas un ainavu aizsardzību, Lauku zemēm (L) ir diferencēta izmantošana atkarībā no to atrašanās vietas. Ar L-1 apzīmētās teritorijas Strantes un Ulmales ciemos nozīmē teritorijas, kur izmantošana atkarībā no attiecīgās teritorijas daļas īpatnībām, ir saistīta ar Latvijas jūras krasta unikālās ainavas saglabāšanu Baltijas jūras piekrastē, kā arī novada identitātes un teritorijas kopējās vērtības saglabāšanu, dabas resursu izmantošanu, arī rekreāciju un vides aizsardzību. Tās ietver ar lauksaimniecisku darbību uzturētas teritorijas, kurās nav pieļaujama apmežošana, būvniecība un citas skatu ierobežojošas darbības. Ar L – 2 apzīmētajā vietā Strantes, Ulmales, Saraiķu un Ziemupes ciemos, kur zemes tradicionāli izmantotas lauksaimnieciskai, mežsaimnieciskai, amatnieciskai darbībai un dzīvošanai lauku sētās (viensētās). Atkarībā no attiecīgās teritorijas daļas īpatnībām, šīs vietas ir saistītas ar Latvijas jūras krasta unikālās ainavas saglabāšanu Baltijas jūras piekrastē, kā arī novada identitātes un teritorijas kopējās vērtības saglabāšanu, dabas resursu izmantošanu, arī rekreāciju un vides aizsardzību. Šajās teritorijās, ciktāl to neierobežo Aizsargjoslu likums, papildus šajā apakšnodaļā noteiktajai atļautajai izmantošanai tiek atļauts teritorijas plānojuma spēkā stāšanās brīdī neapbūvētās zemes vienībās, kurām ir piebraucamais ceļš, tās nedalot, būvēt jaunas lauku sētās (viensētās) vai vasarnīcas ar palīgēkām, kā arī atļauta jaunu tūristu un atpūtas mītņu ierīkošana. Jaunai būvniecībai transformējama tikai zemes daļa zem ēkām (būvēm), pagalmiem un piebraucamajiem ceļiem ar kopējo transformējamo platību ne lielāku par 3500 m². Ar LR – 5 apzīmētajā vietā Saraiķu ciemā atļautā izmantošana ir vēja elektrostacijas, neparedzot šo

teritoriju paplašināšanu, kā arī vēja elektrostaciju radīto aizsargjoslu un ietekmju paplašināšanu. Autori atzīmē, ka jebkura jauna apbūve, it sevišķi apstākļos, kad apbūves teritorijā nav pieejama komunālo pakalpojumu infrastruktūra, būtiski palielina antropogēno slodzi un samazina bioloģisko daudzveidību, tomēr plānojumā apbūve tiek pieļauta tādā veidā un vietās, kur šo ietekmi iespējams minimizēt. Būtiski atzīmēt, ka iepriekšējā plānošanas periodā apbūve nav realizējusies plānotajās teritorijās. Iepriekš minētais attiecināms arī uz jaunveidojamo apbūvi Savrupmāju dzīvojamās apbūves teritorijās (DzS) un Publiskās apbūves teritorijās (P). Turklāt gadījumā, ja tiks uzsākta plānotā ciemu savrupmāju un publiskā apbūve, būs nepieciešama jaunas transporta un inženiertehniskās apgādes infrastruktūras veidošana, kas saistīta ar bioloģiskās daudzveidības samazināšanos. Vides pārskatā norādīts, ka Saraiķu ciemā pieļautā vēja elektrostaciju būvniecība pirms konkrētu projektu realizācijas ir rūpīgi izvērtējama, ņemot vērā pēdējo gadu pētījumus par vēja parku radīto iedarbību uz cilvēka veselību un rekomendācijām vēja parkus izvietot ne tuvāk kā 1 – 2km attālumā no apdzīvotām teritorijām. Autori atzīmē, ka vēja parku būvniecība būtu rekomendējama lauksaimniecības un meža zemēs nevis ciema teritorijā, jo tās darbība var atstāt būtisku, ilglaicīgu, nelabvēlīgu ietekmi uz cilvēku dzīves apstākļiem, kā arī uz turpmāko ciema teritorijas attīstību, infrastruktūras izveidi, tūrisma un rekreācijas objektu būvniecību. Attiecībā uz Teritorijas plānojumā noteikto Pāvilostas novada atļauto (plānoto) izmantošanu ārpus ciema teritorijām atzīmējams, ka jaunu lauku sētu (viensētu) vai vasarnīcu un nepieciešamo palīgēku ierīkošana atļauta tikai vietās ar īpašiem noteikumiem. Mežu zemes (M) teritorijā ar īpašiem noteikumiem apzīmētā teritorija M – 3 ir lokālplānojumu teritorija starp Akmeņraga ceļu un Grīņiem privātajos mežos pie esošajiem ceļiem, bijušajās mājvietās, zemes vienībās ar ne mazāku platību kā 3 ha, kur atļautais teritorijas izmantošanas veids ir vasarnīca, bet palīgizmantošana palīgēkas – saimniecības ēka, garāža, nojume. Apbūvei transformējama tikai zemes daļa zem ēkām (būvēm), pagalmiem un piebraucamajiem ceļiem ar kopējo transformējamo platību ne lielāku par 3500 m². Zemesgabalā nedrīkst ierīkot vairāk kā vienu lauku sētas (viensētas) dzīvojamo māju vasarnīcu un 2 saimniecības ēkas. Lokālplānojumā nosaka ceļu tīklu, inženiertehniskās apgādes tīklu un objektu izvietojumu, jaunās apbūves telpisko kompozīciju, apbūves līnijas, prasības arhitektūras, labiekārtojuma elementiem un žogiem, precizējot arī aizsargājamo biotopu vietas, u.c. saskaņā ar pašvaldības izsniegto darba uzdevumu. Šajās teritorijās jāievēro vēsturiskās lauku sētas apbūves raksturs, mērogs, ritms, novadam raksturīgu materiālu izvēle un vietējās būvniecības tradīcijas. To proporcijās, apdarē un krāsojumā jāizmanto vēsturiskie ēku būvapjomu risinājumi, kas pakārtoti ēkas funkcijai, konstrukcijai, siluetam, un tradicionālie būvmateriāli (laukakmens mūris, koks u.tml.), kas raksturīgi konkrētajai vietai. Ar M – 4 apzīmētajā vietā (iepriekšējā Vērgales pagasta teritorijas plānojumā Tūrisma un atpūtas teritorija), kur atļautā izmantošana ir tūrisma un rekreācijas objekti un teritorijas: viesu māja, pansija, kempings, telšu laukumi, sporta un atpūtas būves, autostāvvietas minēto teritoriju apmeklētājiem, lauku sēta (viensēta), dzīvojamā ēka un palīgēka, nedalot esošās zemes vienības. Apbūves blīvums nedrīkst pārsniegt 10 %. Šajās teritorijās apbūve tiek pieļauta, ievērojot vides

un dabas aizsardzības intereses un paredzot teritorijas apkalpošanai nepieciešamās infrastruktūras izbūvi (pievadceļi, ūdensapgāde, kanalizācija un attīrīšanas iekārtas, elektroapgāde u.c.). Teritorijās jānodrošina dabas vērtībām draudzīgu, nenoplicinošu tūrisma attīstību, īpaši saudzējot un aizsargājot maz pārveidotas dabas teritorijas, īpaši aizsargājamo sugu un biotopu atradnes, bioloģiski vērtīgos zālājus un ainaviski augstvērtīgas teritorijas. Šajās vietās aizliegta kailcirte. Attiecībā uz Lauksaimniecības zemēm (L) autori atzīmē, ka tās atļautā izmantošana ir ļoti plaša - sākot no lauksaimnieciskās ražošanas, viensētu apbūves līdz ražošanas objektu un publiskajai apbūvei. Jūras piekrastē šīs darbības ierobežo Aizsargjoslu likums, atsevišķas teritorijas Teritorijas plānojumā atrunātas kā vietas ar īpašiem noteikumiem (LP-6, LP-7, LP-8), kas pārsvarā saistās ar teritorijas labiekārtošanu pieejas pie jūras vietā un šie risinājumi vērsti uz ietekmes uz vidi mazināšanu. Tai pat laikā autori atzīmē, ka plašais lauksaimniecības zemes atļautās izmantošanas spektrs var radīt haotisku, nepārdomātu un nestrukturētu apbūvi. Autori atzīmē, ka šāda apbūve var radīt būtisku, ilglaicīgu, nelabvēlīgu ietekmi uz vidi un cilvēka dzīves apstākļiem, jo līdzās viensētai var veidoties rūpniecības uzņēmums, tādējādi pirms konkrētu darbību uzsākšanas, jāveic detalizēts novērtējums. Teritorijas plānojumā ar LR – 9 apzīmētajā vietā atļautā izmantošana ir vēja elektrostacijas ar jaudu virs 20 kilovatiem, ņemot vērā šādas prasības: pirms būvprojektu izstrādes konkrētām zemes vienībām, visai norādītajai teritorijai kopumā nepieciešams izstrādāt lokālplānojumu vai detālplānojumu, kurā nosaka potenciāli iespējamo vēja elektrostaciju skaitu un citus parametrus, piebraucamos ceļus vēja elektrostaciju uzstādīšanai un apkalpošanai, elektrisko tīklu shēmu, prognozēto trokšņu līmeni, veicot to aprēķinus un modelēšanu, kā arī izvērtē šīs teritorijas kopīgo potenciālo ietekmi uz apdzīvotām vietām: ciemiem, lauku sētām (viensētām), kā arī citām dzīvojamām ēkām, īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, gājputnu migrācijas ceļiem. Prognozējamā ietekme uz vidi un it īpaši iedzīvotāju dzīves apstākļiem, kā arī gājputnu pārvietošanos izvērtējama lokālplānojuma izstrādes gaitā vai veicot vides ietekmes izvērtējumu atbilstoši likumā „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” noteiktajam. Izvērtējot Vides pārskatā iekļauto informāciju par Teritorijas plānojuma īstenošanas iespējamām vides ietekmēm, Birojs konstatē, ka ir veikts vispusīgs izvērtējums par Teritorijas plānojuma risinājumiem, kas lielā mērā tomēr attiecas uz iepriekšējā plānošanas periodā plānoto. Birojs rekomendē papildināt Vides pārskatu, konkretizējot informāciju par šajā Teritorijas plānojumā veiktajām izmaiņām salīdzinājumā ar iepriekšējā plānošanas periodā plānoto, vienlaikus akcentējot uzmanību uz papildus plānotajiem pasākumiem vides ietekmju mazināšanai konkrētās teritorijās.

10. Vides pārskatā, atbilstoši MK noteikumu 8.8.punktā noteiktajam, ietverti risinājumi Pāvilostas novada Attīstības programmas un Teritorijas plānojuma iespējamās ietekmes uz vidi novēršanai un mazināšanai. Autori atzīmē, ka par Attīstības programmas Investīciju plānā ietvertajiem projektiem pieejamā informācija ir nepietiekama, lai detalizēti un kvantitatīvi izvērtētu katra plānotā projekta specifisko ietekmi uz vidi, tādējādi risinājumus katras konkrētās darbības negatīvo ietekmju uz vidi novēršanai un mazināšanai jāizvērtē un jānosaka, veicot sākotnējo izvērtējumu vai ietekmes uz vidi novērtējumu atbilstoši likumā „Par

ietekmes uz vidi novērtējumu” noteiktajam, īpašu uzmanību pievēršot iespējamai ietekmei uz īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, jūras piekrasti, ūdensobjektiem. Vides pārskata autori norādījuši uz vairākiem aspektiem, kam pievēršama īpaša uzmanība realizējot Attīstības programmu kopumā un atsevišķus tās projektus. Autori atzīmē, ka vairāki no Attīstības programmas stratēģiskajā daļā paredzētajiem mērķiem un uzdevumiem tieši sasaucas ar pasākumiem, kas veicami negatīvās ietekmes uz vidi mazināšanai, piemēram, transporta infrastruktūras uzlabošana, ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu pilnveidošana, atkritumu apsaimniekošanas sistēmas pilnveidošana un plānotā ēku renovācija u.c. Vides pārskatā atzīmēts, ka kopumā Teritorijas plānojums, t.sk. arī Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi vērsti uz novada ilgtspējīgu attīstību un tajos ietvertās vides aizsardzības prasības atbilst normatīvo aktu prasībām un iespēju robežās nodrošina videi draudzīgu un ilgtspējīgu attīstību novada ciemos un apdzīvotajās vietās. Autori izteikuši vairākas rekomendācijas attiecībā uz Teritorijas plānojumā iestrādājamām papildus prasībām saistībā ar notekūdeņu attīrīšanas vai savākšanas nodrošinājumu, vēja parku izvietojumu, t.sk. ieteicamo attālumu līdz apdzīvotām vietām, sabiedrisko peldvietu ierīkošanu. Autori iesaka Teritorijas plānojumā definēt tās teritorijas piejūras ciemos, kur detālplānojums vai lokālplānojums izstrādājams kompleksai teritorijai, nevis vienam zemes īpašumam, piemēram, teritorijām M-3, M-1, teritoriju attīstībai Strantes, Ulmales ciemos. Ja lokālplānojuma vai detālplānojuma teritorija robežojas vai skar krasta kāpu aizsargjoslu, autori iesaka veikt jūras krasta topogrāfisko uzmērīšanu un aizsargjoslas robežas precizēšanu, nodrošinot tās platuma atbilstību Aizsargjoslu likuma prasībām, kā arī veikt īpaši aizsargājamo sugu un biotopu izplatības izpēti krasta kāpu aizsargjoslas un tai pieguļošajās platībās, lai nodrošinātu īpaši aizsargājamo biotopu iekļaušanu krasta kāpu aizsargjoslā. Teritorijās, kur lokālplānojums vai detālplānojums robežojas vai skar īpaši aizsargājamo dabas teritoriju, veicams ietekmes uz īpaši aizsargājamo dabas teritoriju izvērtējums. Šajā gadījumā Birojs vērš uzmanību uz likumā „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 3.panta 1.punktā noteikto, ka ietekmes vērtējums izdarāms pēc iespējas agrākā paredzētās darbības plānošanas, projektēšanas un lēmumu pieņemšanas stadijā, tādejādi potenciālās vides ietekmes identificējamās jau šajā plānošanas stadijā, akcentējot uzmanību uz Teritorijas plānojumā no jauna paredzētajām izmaiņām teritorijas plānotajā izmantošanā. Vides pārskatā iekļautā informācija būtu pārskatāma, ņemot vērā iepriekš minēto aspektu, nepieciešamības gadījumā veicot papildus izvērtējumu par no jauna plānotajām darbībām konkrētās teritorijās, identificējot iespējamās ietekmes un iestrādājot risinājumus ietekmes mazināšanai pašlaik izstrādājamajā Teritorijas plānojumā. Biroja pieredze darbā ar dažāda līmeņa plānošanas dokumentiem parāda, ka būtiskākās vides ietekmes efektīvi identificējamās jau agrā plānošanas stadijā, piemēram, apmeklētāju plūsmas pieaugums un noslodzes palielināšanās uz teritorijām, kas bieži vien neietilpst pašā detālplānojuma vai lokālplānojuma teritorijā, turklāt tas ir konstatējams neatkarīgi no tā, kādi būs detālplānojuma vai lokālplānojuma konkrētie risinājumi. Papildus jāatzīmē, ka antropogēnās slodzes palielināšanās piejūras teritorijā bieži saistīta ar dažādiem apstākļiem, t.sk. apmeklētāju plūsmas pieaugumu, tādejādi tās sekas jākontrolē pašvaldībai, savlaicīgi veicot atbilstošus infrastruktūras uzlabošanas pasākumus, kuru

nepieciešamību ieteicams identificēt savlaicīgi, arī izstrādājot ilgtermiņa plānošanas dokumentus.

11. Saskaņā ar Vides pārskatā norādīto, Pāvilostas novada Attīstības programmas un Teritorijas plānojuma īstenošana nav saistāma ar negatīvu ietekmi uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamām dabas (*Natura 2000*) teritorijām, tādēļ kompensējošie pasākumi nav nepieciešami. Plānošanas dokumentos nav paredzētas tādas darbības, kas varētu radīt pārrobežu ietekmi.
12. Vides pārskatā ietvertas rekomendācijas Pāvilostas novada Attīstības programmas un Teritorijas plānojuma īstenošanas monitoringa nodrošināšanai un monitoringa ziņojuma sagatavošanai.
13. Vides pārskata kopsavilkums sagatavots atbilstoši MK noteikumu 8.14.punktā noteiktajam.

Vides pārskata sabiedriskā apspriešana:

Pāvilostas novada Attīstības programmas un Teritorijas plānojuma Vides pārskata projekta sabiedriskā apspriešana veikta atbilstoši MK noteikumu V nodaļā noteiktajam. Vides pārskata pielikumos ievietoti sabiedriskās apspriešanas materiāli, t.sk. 2012.gada 7.novembrī Vērgalē un Ziemupē, 2012.gada 8.novembrī Pāvilostā, notikušo sabiedrisko apspriešanu sanāksmju protokoli, valsts institūciju (Latvijas Republikas Aizsardzības ministrijas, Kurzemes plānošanas reģiona administrācijas, Dabas aizsardzības pārvaldes, Valsts vides dienesta Liepājas reģionālās vides pārvaldes) izdotie atzinumi, biedrības „Zemes draugi” un Latvijas Dabas fonda vēstules, kā arī tabula „Par Pāvilostas novada attīstības plānošanas dokumentu stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma Vides pārskatu saņemto atsauksmju apkopojums”.

Sabiedriskās apspriešanas sanāksmēs diskutēts par tūrisma plūsmas organizāciju, atsevišķu teritoriju plānoto (atļauto) izmantošanu, aizsargjoslu noteikšanu, piesārņoto teritoriju apsaimniekošanu, kā arī jautāts par plānoto Pāvilostas ostas attīstību. Plānošanas dokumenta izstrādātāji skaidrojuši, ka ir plānots pagarināt ostas molus par 5,5 m, lai varētu ienākt zvejas kuģi, ir izteikts priekšlikums arī par vietējo zivju pārstrādi. Iedzīvotāji vērsuši uzmanību uz smilšu sanesumu veidošanos D mola pusē un kanāla aizskalošanos. Sanāksmē vērsta uzmanība uz Satversmes tiesas lēmumu un meža teritorijām, *„kurās paslēpta retināta apbūve 3 ha. Tas pats par īpašumu „Matroži”, kas ir iezīmēts sarkans (Publiskās apbūves teritorija) un ir pašvaldības īpašums”*. Uz ko plānošanas dokumentu izstrādātāji atbildējuši: *„Šajā plānojumā ar indeksiem ir konkrēti parādītas vietas gan lauku zemēs, gan mežu teritorijās, kurās ir atšķirīgi izmantošanas nosacījumi. Tā mežu teritorijās parādītas vietas vēsturisko, bijušo sīksaimniecību teritorijās, kur atļauts veidot jaunas lauku sētas (viensētas)....Vēsturiski tur visur ir bijusi lauku zeme. Akmensraga rajons ir visvairāk izmainījies, jo padomju laikos šeit praktiski visas saimniecības tika iznīcinātas, apbūve netika atļauta. Pašreiz šeit netiek plānota jauna, blīva apbūve, bet parādās indekss, kur var mājas (viensētas) un piekrastē atpūtas vietas būt”*. Sanāksmē runāts par ciema teritoriju samazināšanu, ko šajā brīdī nav iespējams veikt zemes īpašnieku neapmierinātības dēļ, kā arī Teritorijas plānojumā iekļautajiem risinājumiem vēja elektrostaciju attīstībai. Plānošanas dokumenta izstrādātāji norādījuši, ka ir bijis ierosinājums par plašu teritoriju iekļaušanu atļautai vēja

elektrostaciju izvietojumam, tomēr pēc esošā plānojuma risinājumiem, vēja elektrostacijas būs kompaktās teritorijās, kurām jau izstrādāti detālplānojumi.

Kurzemes plānošanas reģiona administrācija (turpmāk arī Administrācija) pozitīvu vērtējumu izsaka Teritorijas plānojumā iekļautajam apdzīvojuma veidošanās vēstures aprakstam, Teritorijas plānojuma risinājumu pamatojumam, plānojot apdzīvojuma tīkla attīstību un nosakot jaunās attīstības mezglu vietas, kā arī novada ainavu raksturojumam un izstrādātajām prasībām to aizsardzībai un pārvaldībai. Administrācijai nav iebildumu pret sagatavoto Pāvilostas novada teritorijas plānojumu 2012.-2024.gadam 1.redakciju un tā stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma Vides pārskatu. Latvijas Republikas Aizsardzības ministrija savā atzinumā cita starpā norādījusi uz regulāri veikto Aizsardzības ministrijas valdījumā esošajos piesārņotajos objektos veikto pazemes ūdeņu monitoringu. Aizsardzības ministrijas valdījumā esošajā objektā „Šķēdes mācību bāze” un objektā Meža iela 7 Pāvilostā piesārņojums nav konstatēts. Dabas aizsardzības pārvalde (turpmāk arī DAP) norādījusi, ka saskaņā ar Teritorijas plānotās (atļautās) izmantošanas karti „*Pāvilostas pilsētas robežās Sakas upes kreisajā krastā plānota savrupmāju apbūve. Ņemot vērā, ka saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes Dabas datu pārvaldības sistēmā OZOLS ietvertu informāciju, minēto teritoriju daļēji aizņem Latvijas un Eiropas Savienības īpaši aizsargājami biotopi Ar lakstaugiem klātas pelēkās kāpas 2130* un Mežainās piejūras kāpas 2130, lūdzam noteikt plānoto (atļauto) izmantošanu, kurā apbūve nav primārā izmantošana*”. Vides pārskata 6.pielikuma tabulā nav sniegts skaidrojums par minēto rekomendāciju, turklāt Vides pārskata 11.nodaļā „Plānošanas dokumenta īstenošanas iespējamās ietekmes uz vidi novērtējums” konkrēti nav norādīts uz veiktajām izmaiņām Pāvilostas pilsētas teritorijas plānotajā (atļautajā) izmantošanā. Izvērtējot Biroja rīcībā pieejamos materiālus par veiktajām izmaiņām Pāvilostas novada teritorijas plānojumā 2012.-2024.gadam salīdzinājumā ar iepriekš plānoto (atļauto) Pāvilostas pilsētas teritorijas izmantošanu, Birojs konstatē, ka Sakas upes kreisajā krastā no jauna tiek plānotas Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorijas ar indeksu DzM-7, kur saskaņā ar Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu 347.7. punktu atļautais teritorijas izmantošanas veids ir savrupmājas, palīgēkas – saimniecības ēkas, garāža, nojume, kā arī atsevišķā zemes vienībā, saskaņojot ar kaimiņu zemes gabalu īpašniekiem vai veicot būvniecības ieceres publisko apspriešanu, ja šāds saskaņojums netiek saņemts – pansijas, viesu nami, kempingi, atklāti sporta laukumi u.c. rekreācijas objekti. Pirms jaunas apbūves izveidošanas visai norādītajai teritorijai jāizstrādā detālplānojums, kurā jāparedz pašreizējo zemes vienību robežu pārkārtošanu, ņemot vērā neapbūvējamās teritorijas: Sakas ielejā un esošās gravas. Visai teritorijai jāplāno vienots ielu tīkls, centralizēts ūdensvads un sadzīves kanalizācijas notekūdeņu savākšanas tīkls, paredzot tos pieslēgt slēgta tipa bioloģiskajām notekūdeņu attīrīšanas ietaisēm pansionāta teritorijā. Izstrādājot detālplānojumu, jāveic sugu un biotopu izpēte. Vides pārskata 11. nodaļa atbilstoši papildināma ņemot vērā iepriekš minēto informāciju, norādot arī uz iespējamām vides ietekmēm, to būtiskumu un nepieciešamības gadījumā arī uz pasākumiem iespējamās ietekmes novēršanai. Dabas aizsardzības pārvalde lūgusi izvērtēt plānotās apbūves nepieciešamību M-3 detālplānojuma teritorijā, kas robežojas ar dabas liegumu „Ziemepe”, ņemot vērā iespējamo ietekmi uz lieguma teritorijā sastopamo Latvijas un Eiropas Savienības īpaši aizsargājamo biotopu *Mežainās piejūras kāpas 2180*. Uz šo teritoriju norādījusi arī Valsts vides dienesta Liepājas reģionālā vides pārvalde, vēršot uzmanību tam, ka „*starp Akmeņraga ceļu un Grīņiem privāto mežu teritorijās*

iezīmētas apbūvei noteiktās teritorijas bez bioloģiskās daudzveidības izvērtējuma”. Attiecībā uz šo teritoriju Vides pārskata 10.nodaļā „Teritorijas, kuras plānošanas dokumentu īstenošana var būtiski ietekmēt un ar plānošanas dokumentiem saistītie vides aspekti” norādīts: *”Kopumā šādu viensētu (līdz aptuveni 15 zemes īpašumos) veidošanās ārpus dabas lieguma teritorijas neatstās būtisku negatīvu ietekmi uz dabas liegumu Ziemeļi, tā ekoloģiskajām funkcijām vai integritāti. Atsevišķos gadījumos, tās var radīt pozitīvu ietekmi uz vienu no retākajiem biotopiem – grīņa saglabāšanu*”. Vides pārskata 6.pielikuma tabula jāpapildina, sniedzot komentāru par plānotās apbūves iespējamo ietekmi uz Latvijas un Eiropas Savienības īpaši aizsargājamo biotopu *Mežainas piejūras kāpas 2180*, nepieciešamības gadījumā norādot uz veicamajiem pasākumiem iespējamās ietekmes novēršanai. DAP vērsusi uzmanību tam, ka Teritorijas plānojuma kartogrāfiskajā materiālā nav atzīmēti divi mikroliegumi, turklāt viens mikroliegums atrodas teritorijā, kur plānota derīgo izrakteņu atradne Latvijas valsts mežu teritorijā, un atzīmējusi, ka Ministru kabineta 2001.gada 30.janvāra noteikumu Nr.45 „Mikroliegumu izveidošanas, aizsardzības un apsaimniekošanas noteikumi” 25.punkts nosaka, ka *mikroliegumos, kas izveidoti mežos ligzdojošu īpaši aizsargājamo putnu sugu aizsardzībai, aizliegta jebkāda veida darbība, kas ir pretrunā ar mikrolieguma izveidošanas mērķiem uz uzdevumiem, iznīcina vai traucē attiecīgo īpaši aizsargājamo sugu, bojā tās biotopu*. DAP vērsusi uzmanību arī uz to, ka plānotās atradnes tiešā tuvumā atrodas mikroliegums meža balodim. DAP atzinumā konstatēts, ka Pāvilostas novada attīstības programmas 2012.-2018.gadam un Pāvilostas novada teritorijas plānojuma 2012.-2024.gadam 1.redakcija kopumā nav pretrunā ar īpaši aizsargājamo dabas teritoriju, kā arī sugu un biotopu aizsardzības mērķiem un aizsardzības prasībām, bet nepieciešams pilnveidot īpaši aizsargājamo sugu un biotopu aizsardzības nosacījumus teritorijas plānojuma risinājumos.

Valsts vides dienesta Liepājas reģionālā vides pārvalde nav izteikusi rekomendācijas par Vides pārskatu, tomēr izteikusi vairākus aizrādījumus par Teritorijas plānojuma materiālos, t.sk. grafiskajā daļā ietvertās informācijas neprecizitātēm un neatbilstību un, pamatojoties uz šiem aizrādījumiem, sniegusi negatīvu atzinumu par Pāvilostas novada teritorijas plānojuma 2012.-2024.gadam 1.redakciju. Teritorijas plānojuma materiāli, pēc attiecīgu korekciju veikšanas vai nepieciešamības gadījumā sniedzot komentārus par atsevišķiem risinājumiem, atkārtotai atzinuma sniegšanai jāiesniedz Valsts vides dienesta Liepājas reģionālajā vides pārvaldē.

Plānošanas dokumenta izstrādātāji konsultējušies ar Latvijas Dabas fondu par aizsardzības statusa piešķiršanu Zaļkalnu mežam. Šajā saistībā Latvijas Dabas fonds izteicis priekšlikumu Teritorijas plānojuma 1.redakcijas materiālu un Vides pārskata pilnveidošanai. Saskaņā ar Vides pārskatā norādīto, šo konsultāciju rezultātā būtiski papildināta Vides pārskata 10.nodaļa. Latvijas Dabas fonda vēstulē Teritorijas plānojuma papildināšanai cita starpā norādīts, ka *„ar M-1 apzīmētajā vietā, kas attēlota teritorijas plānojuma grafiskajā daļā Zaļkalna mežā (visa meža teritorija pilsētas un Sakas pagasta teritorijā) pēc novietojuma, meža ekoloģiskajām, kultūrvēsturiskajām un estētiskajām īpašībām mežs piemērots rekreācijas, ekoloģiskās izglītošanas mērķiem*”, tādējādi Teritorijas plānojumā atļauts izveidot mežaparku (aizsargājamo mežu), ievērojot normatīvo aktu prasības, pirms labiekārtojuma projektu izstrādes perspektīvā mežaparka teritorijai izstrādājot

lokālplānojumu vai detālplānojumu, vai ar pašvaldības saistošajiem noteikumiem apstiprina apsaimniekošanas plānu.

Vides pārskata 6.pielikuma tabulā sniegti komentāri un skaidrojumi par Vides pārskata papildināšanu un Teritorijas plānojumā iestrādātajiem risinājumiem saistībā ar biedrības „Zemes draugi” (turpmāk arī Biedrība) vēstulē izteiktajiem komentāriem, īpaši attiecībā uz Zaļkalnu mežu un dabas liegumam „Pāvilostas pelēkā kāpa” pieguļošo teritoriju, kā arī dabas liegumam „Ziemeupe” pieguļošā Akmeņraga meža daļām. Biedrība norādījusi uz nepieciešamību jau šajā plānošanas dokumenta izstrādes stadijā detalizētāk novērtēt atsevišķu Teritorijas plānojumā paredzēto detālplānojumu un lokālplānojumu ietekmi uz vidi. Birojs daļēji var pievienoties šim ieteikumam, cik tālu tas attiecas uz būtiskākajām un šajā brīdī konstatējamām vides ietekmēm pašlaik pieejamās informācijas robežās, ar mērķi identificēt iespējamās šķēršļus plānotās (atļautās) teritorijas izmantošanai nākotnē. Pēc Vides pārskatā pieejamās informācijas var spriest, ka būtiskas vides ietekmes šajā plānošanas dokumenta izstrādes stadijā nav konstatētas, tomēr, ja pašvaldība paredz šādu plānoto (atļauto) teritorijas izmantošanu, arī attiecībā uz teritorijām, kur izstrādājami lokālplānojumi un detālplānojumi, ņemot vērā plānošanas dokumentu izstrādātāju plaši pieminēto tiesiskās palāvības principu, skaidrības un uzskatāmības labad ir nepieciešams vairāk strukturizēt un konkretizēt informāciju, kur norādīts uz iespējamām ietekmēm un pasākumiem ietekmju novēršanai vai mazināšanai konkrētās teritorijās. Kā jau norādīts šajā atzinumā iepriekš, Vides pārskatā liels uzsvars likts uz esošās situācijas analīzi, iepriekšējā plānošanas periodā plānoto, tomēr nepietiekami uzskatāmi sniegta informācija par konkrēti šajā Teritorijas plānojumā no jauna plānotajām darbībām un to izvērtējumu gan attiecībā uz teritorijas plānoto (atļauto) izmantošanu, gan pasākumiem ietekmes uz vidi samazināšanai. Birojs iesaka vairāk strukturizēt Vides pārskatā ietvertu informāciju, detalizējot informāciju un argumentējot viedokli par vides ietekmēm atsevišķās konkrētās teritorijās, īpaši, ja uz to vērsta uzmanība sabiedriskajā apspriešanā. Minētā informācija uzskatāmi var tikt atspoguļota Vides pārskata 6.pielikuma tabulā, norādot arī uz lokālplānojumu un detālplānojumu teritorijām un to realizācijas iespējamām vides ietekmēm un pasākumiem ietekmju novēršanai.

Izvērtējot sabiedriskās apspriešanas materiālus, t.sk. vides institūciju sniegtos atzinumus, Birojs konstatē, ka vides ietekmju aspektā un Satversmes sprieduma kontekstā aktuāls jautājums ir par plānoto (atļauto) teritorijas izmantošanu dabas liegumam „Ziemeupe” Akmeņraga pieguļošām meža daļām. Plānošanas dokumenta izstrādātajiem atkārtoti izvērtējama teritorijas ar apzīmējumu M-3 (Mežu teritorija ar īpašiem noteikumiem) plānotā (atļautā) izmantošana, ņemot vērā arī sabiedriskās apspriešanas laikā un šajā atzinumā iepriekš izteiktās rekomendācijas vides ietekmes vērtējumam. Papildinātais Vides pārskats un Teritorijas plānojums atkārtota atzinuma sniegšanai iesniedzams Dabas aizsardzības pārvaldē un Valsts vides dienesta Liepājas reģionālajā pārvaldē.

Izvērtētā dokumentācija:

SIA „Projekts 3i” 2012.gada 7.decembra vēstule, Pāvilostas novada attīstības programmas 2012.–2018.gadam un Pāvilostas novada teritorijas plānojuma 2012.–2023.gadam apvienotais Vides pārskats, Pāvilostas novada teritorijas plānojuma 2012.–2023.gadam materiāli CD formātā, Latvijas Republikas Satversmes tiesas

2011.gada 12.maija spriedums lietā Nr.2010-56-03, kā arī Vides pārraudzības valsts biroja 2011.gada 21.septembra lēmums Nr.64 „Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu”.

Piemērotās tiesību normas:

1. Likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 4.panta trešā daļa, 23.⁴ pants, 23.⁵ pants.
2. Ministru kabineta 2004.gada 23.marta noteikumu Nr.157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” IV, V, VI, VII, VIII nodaļa.
3. Likums „Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām”.
4. Ministru kabineta 2010.gada 16.marta noteikumi Nr.264 „Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”.
5. Ministru kabineta 2010.gada 27.aprīļa noteikumi Nr.394 „Dabas lieguma „Pāvilostas pelēkā kāpa” individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”.
6. Grīņu dabas rezervāta likums.
7. Likums par ostām.
8. Ministru kabineta 2006.gada 9.maija noteikumi Nr.368 „Noteikumi par Pāvilostas ostas robežu noteikšanu”.
9. Ūdens apsaimniekošanas likums.
10. Ministru kabineta 2011.gada 31.maija noteikumi Nr.418 „Noteikumi par riska ūdensobjektiem”.
11. Aizsargjoslu likums.
12. Teritorijas attīstības plānošanas likums.
13. Ministru kabineta 2009.gada 6.oktobra noteikumi Nr.1148 „Vietējās pašvaldības teritorijas plānošanas noteikumi” (zaudējuši spēku).
14. Ministru kabineta 2012.gada 16.oktobra noteikumi Nr.711 „Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem”.
15. Attīstības plānošanas sistēmas likums.
16. Latvijas Republikas Satversmes tiesas 2011.gada 12.maija spriedums lietā Nr.2010-56-03.

Secinājumi un rekomendācijas:

1. Izvērtējot Vides pārskatu, Birojs secina, ka ir veikts apjomīgs darbs esošās vides situācijas apzināšanai un raksturošanai, t.sk. arī par iepriekšējā plānošanas periodā paredzētajām, bet vēl nerealizētajām darbībām. Vides pārskatā sniegts bagātīgs informatīvais un ilustratīvais materiāls, uzskatāmi raksturojot gan novada, gan Kurzemes plānošanas reģiona vides aspektus. Ņemot vērā nepieciešamību līdzsvarot attīstību un dabas aizsardzības prasības, plānojuma un vides pārskata uzdevums ir nodrošināt priekšnoteikumus ilgtspējīgai novada attīstībai. Šai nolūkā Vides pārskatu nepieciešams precizēt strukturizējot un konkretizējot informāciju par tieši šajā Teritorijas plānojumā no jauna

paredzētajiem risinājumiem un prognozējamām ietekmēm, summāro ietekmju novērtēšanai ievērtējot arī esošos un iepriekš plānotos risinājumus.

2. Pāvilostas novada attīstības programmas 2012.-2018.gadam un Pāvilostas novada teritorijas plānojuma 2012.-2023.gadam apvienotais Vides pārskats jāpapildina, ņemot vērā šajā atzinumā ietvertos un sabiedriskās apspriešanas laikā izteiktos priekšlikumus, īpašu uzmanību pievēršot no jauna plānotajām Teritorijas plānojuma izmaiņām konkrētās teritorijās, t.sk. norādot uz potenciālajām vides ietekmēm (arī plānotajās detālplānojuma un lokālplānojuma un tiem pieguļošajās teritorijās) un veicamajiem pasākumiem šo ietekmju novēršanai. Ņemot vērā sabiedriskās apspriešanas rezultātus, detalizētāk izvērtējama teritorijas ar apzīmējumu M-3 (Mežu teritorija ar īpašiem noteikumiem) dabas liegumam „Ziemepe” Akmeņraga pieguļošām meža daļām plānotā (atļautā) izmantošana.
3. Vides pārraudzības valsts birojs rekomendē Pāvilostas novada pašvaldībai izvērtēt nepieciešamību pilnveidot/precizēt Pāvilostas novada attīstības programmu 2012.-2018.gadam un Pāvilostas novada teritorijas plānojumu 2012.-2023.gadam, ņemot vērā papildinātajā Vides pārskatā un sabiedriskās apspriešanas laikā izteiktos priekšlikumus un norādes institūciju atzinumos. Latvijas Republikas Satversmes tiesas 2011.gada 12.maija sprieduma lietas Nr.2010-56-03 kontekstā īpaša uzmanība pievēršama dabas liegumam „Ziemepe” Akmeņraga pieguļošām meža daļu teritorijām ar apzīmējumu M-3 (Mežu teritorija ar īpašiem noteikumiem) un šīs plānotās darbības saskaņošanai ar Dabas aizsardzības pārvaldi un Valsts vides dienesta Liepājas reģionālo vides pārvaldi.
4. Pāvilosta novada pašvaldībai atbilstoši Ministru kabineta 2004.gada 23.marta noteikumu Nr.157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” VII nodaļā noteiktajam, jāinformē sabiedrība par Pāvilostas novada attīstības programmas 2012.-2018.gadam un Pāvilostas novada teritorijas plānojuma 2012.-2023.gadam pieņemšanu minēto Ministru kabineta noteikumu 27.punkta noteiktajā kārtībā. Pašvaldībai jā sagatavo informatīvs ziņojums par to,
 - kā plānošanas dokumentā integrēti vides apsvērumi;
 - kā ņemts vērā vides pārskats, izteiktie atzinumi, sabiedriskās apspriešanas rezultāti;
 - pamatojums, kāpēc no visiem iespējamiem risinājuma variantiem izraudzīts pieņemtais variants;
 - ziņas par pasākumiem plānošanas dokumenta īstenošanas monitoringa veikšanai, norādot monitoringa ziņojuma iesniegšanas termiņus.
5. Lai konstatētu Pāvilostas novada attīstības programmas 2012.-2018.gadam un Pāvilostas novada teritorijas plānojuma 2012.-2023.gadam īstenošanas radīto tiešo vai netiešo ietekmi uz vidi, kā arī lai nepieciešamības gadījumā izdarītu grozījumus plānošanas dokumentos, pašvaldībai, izmantojot valsts vides monitoringa un citus pieejamos datus, jāveic plānošanas dokumentu īstenošanas novērtējums un vismaz divreiz plānošanas periodā (2017. un 2022.gadā) jāizstrādā monitoringa ziņojums un jāiesniedz (arī elektroniskā veidā) Vides pārraudzības valsts birojam.

Direktors

A.Lukšēvics